

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

Resum executiu

*Impacte de la Precarietat Laboral i
la Doble Presència en la Salut Mental*

Autor/a: Júlia Font Fabré

Tutor/a: Mireia Bolívar Planas

Data: 17 de maig de 2024

Grau en Sociología

És crucial destacar la importància de realitzar estudis i investigacions aprofundides sobre precarietat laboral i les seves implicacions en la salut i el benestar, especialment des d'una perspectiva de gènere. Aprofundir en aquestes qüestions pot proporcionar una comprensió més completa de com les condicions laborals precàries afecten de manera diferencial homes i dones, així com la seva salut física i mental. A més, combinar la perspectiva de gènere amb una anàlisi integrada del sistema productiu i reproductiu pot ser clau per orientar adequadament les mesures i intervencions polítiques en aquest àmbit. Aquest enfocament holístic permetria abordar les desigualtats de gènere en el món laboral, així com les càrregues addicionals que les dones sovint han de gestionar en termes de tasques domèstiques i de cures no remunerades.

En definitiva, la investigació interdisciplinària que tingui en compte la interseccionalitat de gènere i la relació entre el treball productiu i reproductiu pot ser fonamental per orientar aquest tipus de mesures o intervencions en l'àmbit polític.

Objectius:

1. Explorar les experiències de les dones en situacions de precarietat laboral i com aquestes afecten la seva salut mental.
2. Entendre com la precarietat laboral genera la tensió de la doble presència.
3. Comprendre com incideix la doble presència a la salut mental.
4. Veure de quina manera la mercantilització del treball domèstic i de cura té un paper en la gestió de la doble presència i els seus efectes sobre la salut mental.

La meua pregunta de recerca concreta és conèixer: **Com la precarietat laboral i la doble presència tenen efectes sobre la salut mental de les dones?**

La metodologia utilitzada en el treball consisteix en 6 entrevistes semiestructurades a dones que es troben en situacions de precarietat laboral i responsabilitats de treball domèstic i de cura. La finalitat és captar les vivències d'aquestes dones.

Les dones en situació de precarietat laboral, especialment les de classe treballadora, es veuen exposades a condicions laborals inestables, baixes remuneracions i manca de control sobre el seu treball, la qual cosa pot generar conflictes entre la vida laboral i personal i afectar la seva salut mental.

La precarietat laboral genera una tensió significativa de la doble presència, obligant les dones a gestionar responsabilitats laborals remunerades juntament amb les tasques domèstiques i de cura no remunerades. Aquesta situació crea una càrrega de treball excessiva que pot afectar negativament la salut mental de les dones.

Les desigualtats de classe tenen un impacte significatiu en la capacitat de les dones per externalitzar les tasques domèstiques i de cura. Mentre les famílies de classe mitjana o alta poden accedir a serveis externs, les famílies de classe treballadora amb baixos ingressos es veuen obligades a gestionar internament aquestes responsabilitats, augmentant la seva càrrega de treball i preocupacions econòmiques.

Malgrat les dificultats derivades de la precarietat laboral, és important reconèixer que les dones de classe mitjana també experimenten pressions laborals i de gènere, tot i en un context diferent de les dones de classe treballadora. La capacitat d'externalitzar tasques domèstiques i de cura pot ser una estratègia comuna per a aquest grup, permetent-los dedicar més temps a altres àmbits de la seva vida. Cal promoure la consciència de gènere i la igualtat d'oportunitats laborals per garantir que totes les dones puguin accedir a recursos i suports que els permetin gestionar millor les seves responsabilitats laborals i de cura.

En resum, les conclusions de l'estudi subratllen la importància de reconèixer i abordar els efectes de la precarietat laboral en la salut mental de les dones des d'una perspectiva de gènere, destacant la necessitat d'intervencions específiques per millorar les seves condicions laborals i promoure el seu benestar emocional en el marc laboral actual.